

დროული მოგონებები, გადარჩენილი და შემთავალიან წარმოებების თარიღი-საცხი შესაძლებელი წარმატებით შესრულებული იქნეს სრულიად რუსეთის კომიტეტის, როგორც საზოგადოებრივი ინოვაციების ორგანიზაციის მიერ, კომიტეტის (ახემწიფიფიფიფიფი სუბსი-დიმ შექმნილი უფრო და უფრო პრაქტიკული ადგილი უნდა დაიჭიროს მის მი-სჯელებში. კომიტეტს და მასი ადგილობ-რივი ორგანიზაციის მოქმედებას უნდა პუნდეს სახელმწიფოს ორგანიზაციის მო-დერნიზაციის შემსუბუქება ხასიათი. მის მიერ მოკრებილ საზოგადოებრივ პარტიულ ყოვლისა ხელი უნდა შექმნოს დახმარების გაუქმებას ს. უ. ს. კომისარიატის წარმოებების და დაწესებუ-ლებებში. სადაც ეს მიზან-შეწყობილია, იქ შესაძლებელია კომიტეტის ინიციატივით და მისი მატერიალური მხარეების მგებლობით, შეიქმნას დახმარების ცალ-კე დაწესებულებები სახელმწიფოებრივი ინვალიდებისათვის, ოფლები, ბოს-ტენები, მაკრამ სოციალურ უზრუნველ-ყოფისათვის სხვადასხვა ორგანიზაციის შეთანხმებით და მომარაგების პარალელურ ორგანიზაციის შექმნადაც. მაშინ, როცა სოც. უ. კ. ორგანიზაცია, შემო-აღნიშნული წესით გადმოსაქმნა უნდა იზრუნოს სამოქალაქო ომის და წითელი არმიისათვის ოჯახების მდგომარეობის სხვადასხვა სახეობების კომიტეტის ორგანიზაციის მეშვეობით და ვალდებულნი არიან გამოიჩინონ ინ-ფორმაციები ყურადღება და ინტე-გრირებული მომსახურების ცალკე ინ-ვალიდების და მოკლულთა ოჯახების მიმართ, რომლებსაც გამოიჩინეს გან-საკუთრებული სიძვირით ან აღმოუჩინეს საბჭოთა რესპუბლიკის თვალსაზრისით სასახლეები. უ. კ. პრეზიდიუმი წინადა-დების აქტებს ყველა ადგილობრივი გუბერნიის მთავარს მისაწვდომად და ინტე-გრირებული მომსახურების დახმარების შესახებ დადგინდებიან განსაკუთრე-ულად. გუბ. და მინისტრების კომისი-ის აქტიური მონაწილეობა მიიღონ ამ მუშაობაში. ესევე ეხება სამ-სჯელობის ნაწილები უფროსებს და კომისარებს, მათი დამახარვების ად-გილის მიხედვით. მეორე მხრივ, საკრამ დაემატოს ინვალიდების დახმარება კომიტეტების შეიყ-ვანონ თავიანთ შემადგენლობაში თა-სანი მუშაობის შემთხვევაში დაემა-ტონებინ არიან მასობრივი და შეუძლებელი გადგომით მათი ინტერესები და თან-გრძობა სამოქალაქო ომის ინვალიდების ბედსადაც. ესევე უ. კ. როცა ვალდების სიმშვილთა იპყრობს პარალელ მასობრივი მთავარს უფროსებს და თან-გრძობაში, შეიძლება და საკრამ სა-ზოგადოებრივი ყურადღების მიქცევა ამ საკითხისადმი უფრო მეტად ვინც ამას აქამდე პოინდა ადგილი. შემდგომში კი, როცა სიმშვილთა გამოწვეული გეგმების დადგენილი იქნება, ინვალიდების წითელი არმიისათვის ოჯახებისადმი დახმარების საკითხში სამართლიანად უნდა დაიკავოს უფრო თვალსაზრისით ადგილი. წითელი არმიის ინვალიდებს უნდა დაეხმარათ, როცა უნდა და-აჯდეს.

უ. კ. თამბუკონის კადასტრი, მდებარე ვნუაქი, კრემლი 17 დეკემბერი 1921 წ.

მხად უნდა იყოს ყოველ შემთხვევისა-თვის, განსაკუთრებით იმ დროისთვის, როცა მთავრობის განმარტების ვალდების გასწორების დრო, ე. ი. 15 იანვ-და 15 თებერვლისათვის.

კურნალ-გაზეთები-დან

29 ნომბრისათვის სსს. სასურსათო კომისარიატის ცნობით დამზადებულია პური-ფურცა ყარგ მოსავლიანს ექ-მინებში 67,085,851 ფუთი, ნაკლები მოსავლის გომბრები—1,979,062 ფ., ჩრდილოეთ კავკასიაში—6,136,825 ფ., გუბერნიებში, რომელნიც მშვირდ არის გამოცხადებული—844,901 ფ., ციმბირ-ში—16,169,838 ფ., აღმოსავლეთ ყირ-გიზეთში—1,322,781 ფუთი, სულ—93,343,965 ფ., რომელთაგან ბევრით აქრებილია—72,638,861 ფ. მიღებული ცნობებით ამავე დროისა-თვის რესპუბლიკის ავტონომიურ ოლ-ქებს დასაზღვევით: თურქესტანში—1,745,739 ფ., დაღესტანში—7,230 ფ., ყირიში—343,198 ფ., უკრაინაში—47,497,960 ფ.

ბიბლიოგრაფიული შენიშვნები

ПОЭТЫ ГРУЗИИ. Составил Н. Мишишвили Государственное издательство. Тифлис 1921 г.

ახლანან გამოვიდა რუსული თარგმანი ქართული პოეტებისა „Поэты Грузии“. წიგნი მოთავსებულია ლექსი. იმ პოეტებისა, რომელნიც უკანასკნელი ათი წლის განმავლობაში ქართული საზო-გადოების ყურადღებას იპყრობენ. უმ-თავრესად ეს წიგნი ეკუთვნის ყანწე-ლებს, არის მცირე გამოცემის (ახე-შელი, გალაკტიონ ტყეშელაშვილი და ამირ-ჯანი) უკანასკნელს თუ დაფასებთ მისი მიზანჭრების მიხედვით, სადაც ძვე-ლი თემების და პოეტების ლიტერატურ-ული განმარტებაა. გამოცემის რა-მოდენიმე ლექსი და პირველ რიგში „მასკარადო“ ზოგან დაუშვებელ გუ-ლბრუნვებისათვის.

ახორციელი ყანწელები არაჩვეულებ-რივ სასიციოებლო ძალას იჩენენ, ჩვენს ლიტერატურის მოყვარულ საზოგადოე-ბის სამწუხაროდ და მათი ფუტურის-ტული (ახე გიგო ისინი საზოგადოე-ბამე კადნიერება ახლა რუსეთის მკით-ხველთა ქართველ შემოქმედების სახით ეგლინება.

უსათუოდ დიდი თავებობა და ჩვენ მწიხარუ ქეიფის შემდეგ მოზგვებულ მატერიალურ მასალა ეძლევა მწუხარე სიტყვების მასალად. რასაკვირველია ეს ფუტურისტების წიგნი არაფერს ფუტურისტულს არ შეიცავს. ისინებ გრიგოლ რობაქიძის სონე-ტით „ქეღვიშის“. ეს სონეტი თავის მონუმენტულობით, ხაზების სიმკაცრით გვიშლის სიტყვებს და მელოდიალურად აღმოსავლეთისა სადაც დასრულებულ ოცნება-ხილვში იქმნება არა ერთი რელიგიური მოძღვრება.

სამართლიანად ეს 14 სტრიქონიანი ლექ-სი შეადარებ ყველა იმ საცოდავ და ამომ ძალდატანებელს, რომელსაც რუსულ-ლო და სხეები აწვდიდნენ საზოგადოე-ბის ქართულ ლიტერატურის ნიმუშე-ბით, რომ ნათლად დინამით ნაყოფიე-რი და სიმბოლო გამწვანების ყანწელების მიერ გამოიღვი. ეს მხოლოდ უნივერ-სიტუტისეფერილებს შეუძლიან არ დი-ნამოს. სამართლიანად მითითებეს ითქვას, რომ ქართულ პოეზიაში აღნი-შნულმა ჯგუფმა შენიშნა ეგროპული სასტიკი ფორმები და ფართო ზომსა-დარის თემები.

უცხოელი გაკვირვებები გეცნობა გრი-გოლ რობაქიძეს და ვალერიან გაფრინ-დაშვილს, ეფნოკრაკიას, საქართველოს სახლურებს და სპარსულ გახლდებს გან-შორებულნი, კეთილ შობილად რომ იყვიან პოეზიის ეფემერულ ტაძარში. და შეიძლება ცოცხა გულ-ნასკვნიც *) რედაქცია არ ეთანხმება ავტორს, მაგრამ ათვისებს ამ წერილს, რომ ხელი შეუწყოს ქართულ ხელოვნებისადმი ინტერესის აღძვრას.

მე მიყვარს ღამე

მე მიყვარს ღამე, მწოლიარეს ლექსების წერა, როგორც ევლოზვილის სიკვდილის წინ დასწულულებულს. მიყვარს კედელზე დიდი შოთას სურათის მხერა— მისებრ უიღბლო სიყვარულში სველით დაღეულს.

ვისაც ვეტიფოდო, ვისი ნახვაც კვლავ მენატრება, კიდევ რომ მსურდეს მას ვერავის ვერ შევადარებ! ჩემ თვალწინ ბევრი სურათები ჩნდება და პქრება, მაგრამ ერთ სურათს მე ყოველთვის გულში ვატარებ.

ო, ვიცი ღამე ხშირად ფიქრში ვამოთენდები. მამა დავითი გამომჩნდება ლურჯად მინიდან. მთელი სხეული უძილობით დაითენთება და მწარე ოხვრა ამომხდება გულის სიღრმინდან.

ქნარი.

ღარჩეს, რომ ამ ქვეყნისთვის ეგროპის წაშრობევა აღმოსავლური ეკოლოგია. რობაქიძის „ქეღვიშ“ მოსულის მსყუ-რებელის ნიჭიერი განცდაა, სადაც ახე ძვირფასად ათვისებულია აღმოსავლეთის სიჭრის მოწყება. ეს გამოყვადი ძალი აღმოსავლეთსა და საქართველოს შორის გაუგებრობას იწვევს და ამ წიგნი ი. გრიშაშვილის შეუტანლობით ეს ახრი მტკიცდება, რაც არ არის სასურველი. გრიშაშვილის დაეცა შეიძ-ლებზე იმედინი არ იყოს, მაგრამ ის ძველ ფორმებს მოკლებული, მაინც ლამაზად ააშკარავებს ჩვენ გარდასრულ სპარსელობას პოეზიაში. ამ მხრივ მისი წიგნი შეტანა საინტერესო იქნებოდა უცხოელისთვის.

ქართველ პოეტებს რომ თავის ხილვა რუსულად სურდეთ, არ არის გასაკვირ-ველი. რა შესადაობელია 2 მილიონიან და 150 მილიონის დიამანთი. თუ ხარისხი და ოდნობა ხშირად ერთიან-ნით გადდები, ცხადი უნდა იყოს ტრაგედია და დეკლამაცია ქართველ პოე-ტისა. ეს უძღურების აკანკლება ჩვენ ვერსად დავინახეთ ამ წიგნი, და სერ-თოდ ნაკლებია პატრიოტული ინტიმე-რი განცდა. აქ ჩვენს პოეტები გამო-ადიან როგორც მკაცრნი და დიდი ერებისა და შესაძლოა ამ სითამამეს უკანასკნელი წლების თავისუფალი პერი უდგამდეს სულს.

ჩვენს განთავისუფლება და გათანა-სწორება დიდ ერებთან პოლიტიკაში და პოეზიაში ერთად მოხდა და პოეზია უფრო მეტად მგრამობიერი და ჩქარი გამოდგა. ახალ პოეზიის ეგროპული ზომისადგობის სვლივები აქვთ აღებული ვის რასაკვირველია განზახებების გან-შორებულები არ ნიშნავს. იქნებ ქრ-თული მათთვის საგმარისი არ იყოს ამ მიზნის მისაღწევად და მიტომაც რუ-სულად გამოამ ხეჭრდნენ.

შესაძლოა ამ წიგნით გამოვლა შერ-ჩეულ დროს იყვეს პოლიტიკური მომენტის მიხედვით, მაგრამ ამასვე ვერ ვიტყვი მიღწევების მხრით. არის ხარვეზები შესაძლებლობა იმ-ედინი. მასთან უსათუოდ საყვადური ეთქმით ჩვენ პოეტებს უცხოელების და-ვიწყებისათვის, რომელთაც ძლიერი გე-ვლენა იქონიეს მათ შემოქმედებაზე. სტეფან მალარმეს რომდენიმე ლექსი მათ ვერ გამოაშთებს. ქართველ საზო-გადოებას მეტი უფლება პქონდა უცხო პოეტები ენება ქართულად და არა ქა-რთველები რუსულად. ჩვენ-კი ჩვენნი ინიციატივით ვყვირით საკუთარ თა-ვზე. შესაძლოა ჩვენი პოეტები თავი-ლობენ მთარგმნელების სახელს. ეს დამა-ხასიათებელია ჩვენი პრეტენზიების ოდ-ნობისათვის, მაგრამ ცხადია რომ. ვ. ბრიუსოვს, ი. ანენსკის და კ. შალმონტს არავინ უწოდებს ნიჭიერ მთარგმნელს, როცა მეტი დამახარვება მიუძღვით ორიგინალურ შემოქმედების სფერო-ში.

ორიგინალობის მხრივ ჩვენ არ შე-გვიძლია გადამეტებული სითამამის გა-მოჩნება. სამყაროს უჩვეულოდ, ცნაურად ათვისება, ახალი სიტყვის თქმა ჩვენ პოეზიის უფრო-უფრობით ვერ დაახასია-თებებს.

არის იმედინი ნიმუშები. ვ. გაფრინ-დაშვილის უკანასკნელი დღის და ნილაბი ფერის მკვლაველი. ტიციან ტამილის მიერ შორი და დაკარგული წარსულის ხილვა ქალღმერთის და ვეუბატური განცდა: „ბიზნამის ტყე“, „ქალღმერთი და მალარმა“, „ორპირი“, „მღვდელი და მალარმა“. მაგრამ აქ მხოლოდ იმედინი რკაღის მიზანხედა და არა სოული გამოართლებული გამოვლა.

ნიკოლოზ მიწიშვარი დაემუქრა სამ-ყაროს მეტეორული გამოქროლებით: „ხელთ გავაღებო მარამის შვილი და პეტრეს მისი აკანკალებს“. დალით გაშქრება ცეცხლის ფირი-მდელი კვილით დამეს გაგიტდება ცეცხლის ნაკვერცხლებს დაყრის ტყე-ებს. და ტყეებს ცეცხლი წვიკიდება“ ეს დამუქრება უფრო ოილად გათა-ვდა დეკემბრის აგონით, გადამენების შიშის ტირილით. შეიძლება ყველაფერი ეს დღევანდელი ადრევის და რღვევის პროცესით იყოს გამოწვეული. ვინაობა როგორ გამოიყენებს ამ გზას ნიკოლოზ მიწიშვარი.

ელენე დარიაშვილი პირველად ახმამურა ქართული ლექსი ხმების უჩვეულო სი-ხარულით და ფერადობით. საუბედურ-რათ ბრწყინვალე დასაწყისს ოქროს სინამდვილე მოკრის საგრთობა და სასარგებლო იყოს.

გაფრინდაშვილის თარგმანში შესა-ფერის განსაზღვრების მიხედვით პოლონ-იაშილის წითელი ხარის და „ფარსტანკი“ მისი წითელი ახიან ცნობილი და აქ აღარ გავმეორ-დებთ. თარგმნების გამარჯვებაზე ვერ ვიტყვით. ეს ტ. ვერსკანე და რადე-ლოვიჩე თანახმად ითქმის. გაფრინდა-შვილის მიერ თარგმნილ ლექსში „ტ. ტამიის“ არის მეგობრული გეგმა და სინაზე.

ტიციან ტამიის ლექსი „პეტრებურ-გი“ უსათუოდ კარგი მისტიური პორტ-რეტია. მხოლოდ სახე ქოსის ნაფრთა-ხი ჩვენ არ მიგვჩნია ორიგინალურად. თარგმანი არ არის ცუდი. სხვა მის ეკსოტიურ ლექსებს ვერ ვიტყვით, რომ მთარგმნელს ბელი მოხდენოდეს. მათი სინაზე ძნელად თუ აიტანს თარგმნის ომბრაცის. „ბიზნამის ტყე“ ოსპ მანდელშტამის თარგმანში უსათუოდ გვდარდნებს.

გაფრინდაშვილის ლექსი თარგმანი არ უნდა იყოს, მაგრამ კარგად ახასია-თებს მისი წიგნის „დასიები“-ს რკალს ორეულებს. დიისი მეტეორ სრულბით არ ათის გამართლებული: „ДРУГ НА ДРУГА ЗАКАТНЫХ БЕСЕЯТ НАУСЬБИВАЕТ“ და სხვა ამგვარი.

გ. ტამიის „მე და ღამე“ ნახად და მუსიკის სრული დაცვით არის გადმო-ცემული ვ. გაფრინდაშვილის მიერ. ნ. მიწიშვილის „დეკემბრის აგონია“ კარგი ლექსია, ხოლო თქმა ძველი, თარგმანში დამარცხებული. იგარე ქიფინს „სამართის“ ავტორს ტრეგეობა სინამდვილე ახასიათებს. ყოველ შენახვევაში ეს ლექსი იმედების აღ-ძგეული და თარგმანიც კარგია, ხოლო მთარგმნელის ვინაობა ჩვენ ვერ გამო-ვაქვეყნებ.

ელენე დარიაშვილი „ფერადი სონეტი“ მეტად უფერულია რუსულად „Ведь вы любили все—теперь настал мой чрок“. თქმცა „სონეტის“ და კუ-დების ხანაა, მაგრამ მანც ესეთი თქმა არ არის მისაღები. „Торжя фружтах в Кляре близком раю“ (7) რასაკვი-რველ. ეს დღევანდელი სხვანაირად არის. ავეითელ ქარში, რომ ვაქრობდა მკათალ ბანანებით.

დამარჩენ ლექსებს ჩვენ არ შეგებე-ბით, რადგან წერალი ისედაც გაგი-ტებულდა შეიძლებოდა ბევრი უმათე-ბული სტრიქონის ამოწერა, მაგრამ და-ჩრდილავდა წიგნის საგრთობა დასასკნისა. დასასრულ უნდა აღვნიშნოთ ტრისტან მანახელის „შრომა“, მალვა კარმელის „ატრიოლიტი“ უსათუოდ კარგად არის ხათარგმნი, მალვა აფხაბიის „Sancta Maria“—ლექსი ნაზი ფერადით და გრძობით დარბილებული, თარგმანში მოისუსტებს.

წიგნი თავდება ნოე ჩიკვაძის ლექსით № 6. ეს ლექსი საეგა ნაზი დამადე-ლვებელი ატირებით და მის თარგმა-ნიც პოეტის ვ. გაფრინდაშვილისა ეტყ-ყობა სიყვარულით, სრული განცდათ დაწერილია. უმკველია ნოე ჩიკვაძე სწორად ხისხლით და ცრემლით. მ. რანდი.

რედაქცია—სარედაქციო კოლეგია შემოიკრებილი— მთავარი კომიტეტი.

მ. ა. არსთიმოვსა განახლა მიღება სპეციალურად სიდილისი, სუსუნატი და მისი შედგენი; სტესობრივი დაუძღუ-რება. მიღება სადამოს 4—7 საათ. სოლოაკი. ცეცხლმჭობებელ რაზმის უკან. ახალმშობთთვის ქ. № 5. (Новобертуовскаა). 152.

კბილის ეკამია მ. ბ. ხარკაშვილი გაიკრამ იღებს ავადმყოფებს, ყოველ დღე დილის 9—2 და საღ. 4—6-დევ ექიმობა, პლომბები ხელოვნური კბილები. მუშ-ტაიდის შეს. № 4. 109